

Nyhetsbrev

Nyheter från Svenska Stöldskyddsföreningen 4 • 2010

Liten grupp drabbas av stor del av brottsligheten

Var fjärde person uppger att de utsattes för ett brott under förra året. Vanligast var hot och trakasserier. En liten andel av befolkningen utsätts för en stor del av brotten. Det visar i dag en delrapport ur Brå:s Nationella trygghetsundersökning om utsatthet för brott.

INTU 2010 uppger 24 procent att de utsattes för något brott under 2009. Det är en svag minskning jämfört med den första mätningen 2005 då siffran var 26 procent. Resultaten skiljer sig från statistiken över anmälda brott. Medan NTU är en undersökning som frågar ett stort urval av befolkningen om de utsatts för brott, redovisar kriminalstatistiken bara de brott som kommit till rättsväsendets kännedom.

– Antalet polisanmälda fall av misshandel fortsätter till exempel att öka för varje år, men när vi frågar människor om deras utsatthet för misshandel ligger siffrorna på en högre, men mer stabil nivå, säger Åsa Irlander, utredare på Brå.

Hot och trakasserier vanligast

Bland de undersökta brottstyperna mot enskild person är hot och trakasserier vanligast. Omkring 4 procent uppger att de utsattes för det under 2009. De brottstyper mot enskild person som minst andel personer utsatts för är sexualbrott (0,9 %) och personrån (0,8 %).

Andelen av befolkningen som utsatts för trakasserier och för stöld ur eller från fordon har minskat stadigt sedan 2005. Alla övriga brott i undersökningen har legat på en stabil nivå. Till exempel har andelen utsatta för misshandel legat på relativt oförändrade nivåer, mellan 2,4 och 2,9 procent. Allvarlighetsgraden har inte heller förändrats. Varje år sedan 2005 uppger mellan 0,6 och 0,8 procent av befolkningen att de behövt söka sjukvård för skador de fått av misshandel.

Koncentrerad utsatthet

1,3 procent av befolkningen utsätts för 54 procent av alla brott som begås mot enskild person. I några grupper är utsattheten för vissa brottstyper särskilt hög. Till exempel uppger unga män 16–24 år hög utsatthet för misshandel (10 %), unga kvinnor 16–24 år hög utsatthet för hot (8 %) och ensamstående med barn hög utsatthet för trakasserier (10 %).

– Utsattheten för brott är väldigt ojämnt fördelad, där en liten andel av befolkningen är utsatta för en stor del av brotten, säger Anna Frenzel, utredare på Brå.

• •

Källa: www.bra.se

Innehåll

Liten grupp drabbas av stor del av brottsligheten	1
Volontärer inom polisen bra för lokalt trygghetsarbete . . .	2
Utredare brott direkt på gatan	3
Tryggt i Halland	3
Trygghet för äldre	4
Så undviks svåra trafikskador!	4

Tips från SSF

- Be grannen tömma brevlådan och skotta snö under tiden du är bortrest. Be grannen även slänga sina sopor i din tunna och parkera sin bil på din uppfart.
- Låt radion gå på timer så att det hörs ljud från huset. Koppla även inomhusbelysningen till timer så att huset ser bebott ut.
- Berätta inte, på exempelvis Facebook, att du ska resa bort.

Fler säkerhetstips hittar du på www.stoldskyddsforeningen.se

Det är säkrast så.

Tryggheten i samhället!

Välkommen till ytterligare ett nyhetsbrev från Svenska Stöldskyddsföreningen till dig som är aktiv inom grannsamverkan!

Det här är det tredje nyhetsbrevet för i år och vi ser gärna att vi kan skicka dem via e-post – det gör det också lättare för dig att sprida informationen vidare!

Hör därför av dig till mari.schmidt@stoldskyddsforeningen.se alternativt meddela per telefon 08-783 75 39 din mejladress - kanske kan du tipsa om någon annan som kan ha nytta av nyhetsbrevet- eller om du inte önskar något nyhetsbrev i fortsättningen!

Grannsamverkan är ett effektivt vapen i kampen mot brottsligheten. Du som är engagerad i grannsamverkan gör alltså en berömvärd och mycket viktig insats för ett säkrare och tryggare samhälle.

Trevlig läsning!

Georg Hahne
Ansvarig utgivare

Visste du att...

om du väljer SSFs produkter bidrar du till ett tryggare Sverige. Vårt överskott går nämligen till brottsförebyggande projekt runt om i landet. SSF är en ideell förening och vår mission är att öka tryggheten i samhället och hjälpa till att skapa en säkrare vardag.

Volontärer inom polisen bra för lokalt trygghetsarbete

Intresset för volontärer som hjälper polisen blir allt större i Sverige. Brå konstaterar i en ny rapport att verksamheten är lovande, med engagerade volontärer och i huvudsak nöjda poliser. Men en del områden kan utvecklas – bland annat när det gäller volontärernas uppgifter.

De senaste åren har försök med volontärer inom polisen gjorts på flera polismyndigheter i landet. I Stockholm har verksamheten redan pågått i flera år och är i dag ett permanent inslag i myndighetens brottsförebyggande arbete. Nu har även polisen i andra län visat intresse för att starta liknande verksamheter. Brå har därför gjort en genomlysning av volontärverksamheten för att skapa en bild av hur den upplevs av både poliser och volontärer, men även av allmänheten.

Saknar polisära befogenheter

Volontärerna är personer som på frivillig basis och utan betalning hjälper polisen. Tanken är att de ska vara en länk mellan polis och allmänhet och kunna hjälpa till inom vissa områden där polisen inte hinner med. Volontärerna har inga särskilda befogenheter och får exempelvis inte göra ingripanden. Däremot ska de under uppdrag alltid ha telefonnumret till en kontaktpolis och blir uppmanade

att vid iakttagelse om brott eller ordningsstörningar ringa honom eller henne.

De vanligaste uppdragen består av nattvandringar och informationsuppdrag, vilket exempelvis kan omfatta att dela ut information mot langning utanför Systembolag eller att sprida brottsförebyggande information till allmänheten. Andra uppdrag som förekommer är uppdrag vid fotbollsmatcher, särskilda evenemang som Stockholm Pride eller konserter, demonstrationer, Båtmässan, aktiviteter med tunnelbanepolisen och med trafikpolisen. Dessutom bemanar volontärer Nattknappen, en telefonlinje dit personer i Stockholms län kan ringa om de känner sig otrygga när de är på väg hem nattetid.

Volontärerna positiva

Brå:s rapport visar att polisen inte har haft några större problem med få tag på volontärer och de är för det mesta engagerade och positiva till sitt uppdrag. Volon-

Foto: Rikspolisstyrelsen

tärerna upplever att de har blivit positivt bemötta av de poliser de har kommit i kontakt med, men de saknar en tydlig strategi för vad man vill ha ut av dem. En del tycker också att volontärernas uppgifter är alltför utslätade och inte utnyttjar den kompetens och erfarenhet som finns i gruppen av volontärer och de tycker inte alltid att deras arbete är tillräckligt väl planerat och organiserat.

Intervjuer gjorda med invånare i två områden med aktiva volontärer visade att 40 procent av de tillfrågade hade hört talas om volontärverksamheten, medan endast 10 procent hade sett en volontär. Men hela 90 procent av dem som hade hört talas om volontärerna var positiva till verksamheten.

BAKGRUND /Volontärer inom polisen

- Att använda volontärer inom polisen är en idé som kom till Sverige i början av 2000-talet. Inspirationen kom bland annat från den volontärverksamhet som har funnits i Kanada sedan början av 1960-talet
- I Stockholms län började volontärverksamheten 2003 som ett försök. Det har nu blivit permanent och i dag finns mer än 800 utbildade volontärer i länet, även

Tydligare uppdrag behövs
Brå:s förslag är att volontärverksamheten i Sverige arbetar mer som i andra länder och därmed i högre utsträckning bidra till det lokala trygghetsarbetet. Volontärerna skulle med fördel kunna arbeta mer med brottsförebyggande insatser, till exempel följa upp hur det går för kvinnor som fått besöksförbud och regelbundet patrullera närområdet. Uppdrag som gör nytta och som ger ett tydligare syfte med verksamheten. Men mer kvalificerade uppdrag kräver i sin tur att polisen ställer högre krav på volontärernas kompetens och närvaro.

Rapporten finns att beställa eller ladda ner på www.bra.se

• •

Källa: www.bra.se

Polisens mobila utredningsstöd
Foto: Polisen

Utredder brott direkt på gatan

Nu behöver poliserna inte åka in till stationen och rapportera. Mindre komplicerade brott utreds direkt på gatan!

I Norrköping invigde rikspolischef Bengt Svensson och länspolismästare Mats Löfving polisens nya mobila utredningsstöd. Det är tänkt att utredningsstödet ska ge snabbare utredningar, mindre pappersarbete och en ökad synlighet. Polisen i Östergötland är först med att testa det nya utredningsstödet.

Tryggt i Halland

Halland är tryggaste länet.

Minst trygghet känner invånarna i Jönköpings län och Västra Götalands län.

Det visar försäkringsbolaget If:s Trygghetsindex. 4 068 personer från hela landet har bedömt tryggheten i sin vardag inom områden som sjukvård, trafik och privatekonomi.

Mest trygga är hallänningarna. Övriga län som toppar listan är Västerbotten, Kronoberg, Gotland och Jämtland.

I botten av listan ligger Västra Götalands och Jönköpings län. Runt Sverige-genomsnittet ligger Västernorrland, Dalarna, Västmanland och Stockholm.

En slutsats generellt är att svenskar är trygga och nöjda med tillvaron. I Västerbotten, Jämtland och Västernorrland är invånarna till och med tryggare än "de anser behövligt".

Trygghet för äldre

Kunskaper från forskning om övervakningsteknik för militära och civila säkerhetssystem kan användas för att göra tillvaron för äldre och sjuka säkrare och tryggare.

Det menar i alla fall en forskargrupp på TOI, Totalförsvarets forskningsinstitut, som fått 1,5 miljoner från Länsförsäkringsbolagens forskningsfond till ett demoprojekt.

– Det finns många mindre farliga situationer i ett hem som kan utvecklas till en katastrof. Vårt mål är att utveckla ett proaktivt system som larmar innan situationen blivit livsfarlig, säger forskningschefen Steven Savage.

Exempel på det är ljus som brinner i ett rum där ingen rört sig på länge, en spis som stått på i en timme utan att någon människa är i köket eller en person som legat stilla länge på golvet. Ett proaktivt varningssystem byggt på sensorteknik och bildbehandlingsutrustning skulle kunna reagera på sådana händelser med ett larm.

Ett viktigt delmål är att systemet inte ska störa den äldres integritet.

– Det är lätt att installera en massa kameror i en lägenhet, men det inkräktar på privatlivet. Det här systemet klarar sig utan bilder så länge läget är normalt. Sedan kan man tänka sig att det kan finnas kameror som kan slås på om man misstänker att något allvarligt har hänt, säger Steven Savage.

Så undviks svåra trafikskador!

Autobroms är lika effektivt som antisladd och krockkuddar. Om automatiskt bromsande system fanns i alla bilar skulle upp till 65 liv och 900 invalidiserande skador kunna undvikas varje år. Det visar Folksams forskning kring nya aktiva bilsäkerhetssystem.

– Vår forskning visar att de system som har störst potential att minska trafikskador är automatiskt bromsande system. Men även system som varnar vid oavsiktliga filbyten eller om bilar kommer in från sidan kan ha en positiv effekt, säger *Anders Kullgren*, trafikforskningschef på Folksam.

Autobroms klarar i dagsläget av att varna för fordon i samma körriktning, stillastående fordon, fotgängare och vissa stillastående objekt.

Det finns även system som varnar för till exempel trötthet och system som ser i mörker.

Folksams beräkningar utifrån verkliga olyckor visar att autobroms kan få samma positiva effekt som antisladd och krockkuddar. Potentialen att minska olyckor och skador i frontala kollisioner beräknas till cirka 20 procent om bilarna lyckas bromsa ner hastigheten cirka 35 km/timme innan krock. Vid påkörning bakifrån visar dagens system en potential att minska whiplashskador med långvariga symtom med cirka 30 procent.

I dag finns bilar med autobroms att köpa från nio bilmärken på 26 bilmodeller. För flertalet modeller dock endast

som tillval och för rätt stor kostnad, 20 000 till 25 000 kronor.

*Vi önskar en riktigt
God Jul och
Gott Nytt År!*